

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאוזו שליט"א

שאלה: מה דעת כת"ר שליט"א על הסכמי אוסלו שנחתמו בכ"ג באלול?

תשובה: בזמנו אמר הגאון ר' מרדכי אליהו זצ"ל כי "אוסלו" בנימטריא "זיוף" וכן בנימטריא "בגוי נבל" אכעיסם. בכ"ג באלול (תשס"א) קרסו גם מגדלי התאומים בארה"ב. כאשר עשית ייעושה לך.

שאלה: האם למנהג תונס מותר לאכול אגוזים בראש השנה?

תשובה: מעולם לא אכלנו אגוזים בראש השנה, וכדברי הרמ"א (סי' תקפ"ג ס"ב) שאנו בנימטריא חמא. ואע"פ שיש הפרש א', מצינו בירושלמי שבת (פ"א סוף הלכה ה') ויומא (סוף פ"ז) חט בלא אל"ף, וכן בבבלי (ובתים דף מ"ה ע"א). ועוד כי אגוז בנימט' זבוב שהוא יצה"ר (ברכות דף ס"א סע"א). ועיקר הטעם לפי שמרבים כיתה וניעה ומבטלים התפלה.

שאלה: הפיוט 'ה' נגדך כל תאותי', מופיע במחזורי תונס בפיוטים ליום שני של ראש השנה, ואילו ברוב המחזורים (של ליוורנו וא"י) בפיוטים ליום הכפורים, וכן משמע מלשון הפיוט "ואל תבזה ענותי". האם יש הוכחה לזה שרבי יהודה הלוי כתב הפיוט לראש השנה או ליום הכפורים?

תשובה: מסתבר שליום הכפורים כמו שאמרת. במחזור תונס ליקטו פיוטים שונים וסידרו כפי הנראה להם.

שאלה: האם אומרים קדיש אחר הפיוטים שבסוף תפלת שחרית?

תשובה: אומרים שיר המעלות ממעמקים ואחריו קדיש יהא שלמא.

שאלה: אחר התפלה שתקן הרש"ש בפתחת ההיכל בראש השנה, מופיעה בקשה הפותחת "רבונו של עולם מלא כל משאלותינו לטובה והפק רצוננו" וכו'. ולכאורה יש למחוק תיבות "רבש"ע", וכן מלות הסיום "אמן נצח סלה ועד" שבסוף תפלת הרש"ש ולחבר שתי התפלות לתפלה אחת. וכשם שכתב מרן החיד"א בסו"ס "קשר גודל" על הבקשה הנאמרת אחר פרשת העקידה כל בוקר?
תשובה: זו תפלה שתיקן הרש"ש וזו תפלה שתיקן האר"י. וכדאי להיות כל אחת בנפרד.

שאלה: ראש השנה שחל בשבת, האם אומרים "צדקתך" כמנחה?

תשובה: יש מנהגים שונים בזה, וכמדומני שבתונס אומרים, מפני שכתוב שם "משפטיך תהום רבה" שזה מתאים לראש השנה. תבדוק בספר עלי הדם.

חידת השבוע

היכן מצינו חכם מן הקדמונים שכאשר מציינים אליו מקדימים את שם משפחתו לשמו הפרטי?
הפתרון: רבי ישראל איסרלן זצ"ל מחבר ספר "תרומת הרש"ן", מקובל לציין אליו בר"ת מהרא"י (מורנו הרב איסרלן ישראל), כדי להבדיל בינו לבין מהר"א (מהר"י אבוהב, חכם בן דורו). כך כתב בקונטרס "זה הכלל" (אות רכ"ה).

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ רבי יצחק בן רחל זצ"ל
לרפואת פסח יוסף בן מלכה ה"ו
לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ עזיז בר כמונה לבית חדוק ז"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל

פניני הפרשה

בס"ד

כי תבוא

עלון מס' 950

שנה י"ט התשע"ח

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216
כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

לשמוח בכל הטוב

ובאת אל הכהן אשר יהיה במים החם ואמרת אליו הגדתי היום וגו' - רש"י מפרש בשם הספר"י: "ואמרת אליו" שאינך כפוי טובה. יש המסתפקים להכיר טובה באמירת "תודה רבה", ותו לא. אך אין זה מספיק. לפעמים אדם אומר "תודה רבה" ולבו כל עמו. ולכן בהבאת ביכורים חוץ מהאמירה יש גם מעשה של הכרת הטוב בהבאת הביכורים.

הרב "היובות הלבבות" בתחילת שער הבהינה כותב שיש חיוב להכמים שברור לעורר על מעלת הטובות שנתן הקב"ה לבני אדם, כי המציאות מראה שיש הרבה טובות שבני אדם אינם מכירים בהם ואינם מרגישים אותם, ולכן אינם יכולים לשמוח וליהנות מהם, ומפסידים גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. ולכן דוקא במצוות ביכורים נאמר בסיום: "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוך", כי דוקא מי שמכיר טובה יכול לשמוח בכל הטוב.

מעשה באחד מן החסידים שבא אל המגיד ממזריטש זצ"ל ושאל: במשנה (ברכות נד): נאמר: "חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה", ופירשו בנמרא שצריך לקבל את הרעה באותה שמחה שמקבל את הטובה. כיצד אפשר לשמוח על הרעה באותה מדה ששמחה בטובה? זה בלתי אפשרי!". השיב לו הרב: "לך לבית המדרש וחפש שם את רבי זושא שחי בעניות גדולה, שאל אותו, וממנו תוכל להבין דבר זה".

ניגש אליו וסיפר לו שרבו המגיד שלח אותו אליו כדי שיבאר לו כיצד אפשר לברך על הרעה בשמחה כשם שמברך על הטובה. אמר לו רבי זושא: "תמיהני מדוע שלח אותך רבנו דוקא אלי, היה לו לשלוח אותך לאדם שעברו עליו רעות בימי חייו, שייסביר לך איך אפשר לקבלם בשמחה, אבל אני, ברוך ה', מעולם לא אירע לי שום דבר רע, א"כ כיצד אוכל להסביר לך על דבר שמעולם לא התנסיתי בו?!"

שמע החסיד את דברי רבי זושא שנאמרו באמת ובתמים, והבין כי לא להנם שלח אותו רבו לרבי זושא. יהודי צריך להיות תמיד בשמחה כזו, שאף אם הוא מגיע למצב רע, הוא לא מרגיש כלל שזה רע, אלא מביט תמיד אך ורק על הטובות הרבות עד אינסוף שעוטף בהן אותו ה' יתברך.

עצה טובה

השופרות מושכים עש, ולכן כדאי לשים בקרבכם נפטלין ישן (אפשר לקנות נפטלין ארוז ולנקוב את האריזה במחט בכמה נקבים). (מר שמעון קינן ה"ו בעל מפעל "קול שופר").

הועילו בתקנתם

רשת מעיין החינוך התורני ("בני יוסף")
נוסד בשנת תשמ"ד על ידי הגאונים רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל ורבי יהודה צדקה זצ"ל. בשנת תשמ"ו, הצטרף מרן הגאון רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, והפך את הרשת לארצית עם מאות תלמודי תורה. הצורך בהקמת הרשת עמד על הפרק מאז ומתמיד, שכן הורים רבים מכני עדות המזרח נמנעו לשלוח את ילדיהם לרשת 'החינוך העצמאי', וילדיהם נותרו חסרי כל מסגרת רוחנית הולמת. אך הקש ששבר את גב הגמל בא לאחר ששר החינוך דאז, הורה לכל מנהלי בתי הספר הממלכתיים, לקיים כתות לימוד מעורבות של ילדים וילדות יהודים וערבים שילמדו בצוותא, וכאילו כך יבוא ה'שלו' המיוחל...

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל

"טבע בני אדם להגדיל מעשיהם הטובים ולהקטין עוונותיהם. ואם יתבונן האדם וידקדק לבלי לרמות את עצמו, יראה כי שקר בפיו לחשוב עצמו לצדיק וישר עם ה', וראוי לראות עצמו תמיד בהפך" ("מגיד חדשות", ח"ח דרוש מ"ט).

